

ZAVOD ZA UNAPREĐIVANJE SIGURNOSTI d.d.
OSIJEK, Trg Lava Mirskog 3/III

Datum: 8.2.2010.
Broj: ZOP-ELB-11/10.

PRAVILNIK

0

ZAŠTITI OD POŽARA

DIREKTOR:

mr.sig. VINKO BIJUKOVIĆ

II. OSNOVNA ŠKOLA BJELOVAR
Bjelovar, Ivana viteza Trnskog 19

PRAVILNIK
o
ZAŠTITI OD POŽARA

Bjelovar, ožujak 2010.godine

Na temelju članka 9. Zakona o zaštiti od požara (Nar. nov. 58/93, 33/05, 107/07 i 38/09) a u svezi s člankom 5. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (Nar. nov. 35/94), temeljem članka 195. Statuta II. osnovne škole Bjelovar, **Školski odbor** (u tekstu koji slijedi *II. osnovna škola Bjelovar*), na 14. sjednici, dana 4. ožujka 2010. godine donosi

PRAVILNIK

○

ZAŠTITI OD POŽARA

I/ TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara (u daljnjem tekstu: Zakon), propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprječavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Radni i pomoćni prostori *II. osnovne škole Bjelovar*, razvrstavaju se u IV kategoriju ugroženosti od požara.

Pravilnikom zaštite od požara utvrđuju se mjere zaštite od požara na građevinama i prostorima koji se nalaze na lokacijama:

- *centralna škola, Bjelovar, Ivana viteza Trnskog 19,*
- *područna škola Ždralovi, Bjelovar, Daruvarska 40.*

Članak 2.

Zakonom o zaštiti od požara (članak 7. stavak 4) u *II. osnovnoj školi Bjelovar*, za poslove zaštite od požara zadužen je *Domar*.

Članak 3.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara u građevinama i prostorima *II. osnovne škole Bjelovar*;
- ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti radnika koji obavljaju kontrolu;
- način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili raspored s jednog radnog mjesta na drugo s opasnostima od požara na tom radnom mjestu kao i način obuke radnika glede mjera zaštite od požara te vođenje evidencije o tome;
- obveze radnika zaduženih za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara;
- obveze *Ravnatelja* i drugih radnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog neprimjenjivanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
- dužnosti radnika u slučaju nastanka požara;
  - prijelazne i završne odredbe.

Članak 4.

Sastavni dio ovog Pravilnika su i sljedeći prilozi:

PRILOG I

- raspored vatrogasnih aparata;

PRILOG II

- plan i program održavanja redovitih pregleda vatrogasnih aparata;

PRILOG III

- upisnik periodičnog pregleda vatrogasnih aparata;

PRILOG IV

- upisnik kontrolnog pregleda vatrogasnih aparata;

PRILOG V

- upisnik ispitivanja funkcionalnosti sustava za gašenje požara;

PRILOG VI

- upisnik ispitivanja funkcionalnosti sigurnosne (panik) rasvjete;

PRILOG VII

- upisnik ispitivanja funkcionalnosti tipkala za isključenje električne energije.

Članak 5.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se u zbirku isprava.

Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju u *Tajništvu*.

Članak 6.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i na prostoru *II. osnovne škole Bjelovar*, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina, pogona i drugih sredstava rada i uređaja za dojavu i gašenje požara.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 7.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u *II. osnovnoj školi Bjelovar* radi privremenog ili povremenog obavljanja posla te radi obavljanja posla po posebnom ugovoru.

Radnici drugih poduzeća koji obavljaju određene radove za *II. osnovnu školu Bjelovar* u njezinim prostorijama i prostorima dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka *Domara*.

II/ MJERE ZAŠTITE OD POŽARA**Članak 8.**

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima kao i na prostorima oko njih, i ostalim prostorima, razvrstanih u IV kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih, te ugradnju uređaja i opreme u njima;
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za transport tekućina i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih, otrovnih i drugih opasnih tvari u za to izgrađenim građevinama ili na prostorima;
- postavljanje upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanju i sl.);
- održavanje čistoće u građevinama i njihovim dijelovima, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mjesta;
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila;
- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje, kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti;
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (Narodne novine broj 35/94., 103/96. i 130/07.).

Članak 9.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju posebne mjere zaštite od požara.

1. Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 10.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na plinskim i električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama, te mjere zaštite od požara na instalacijama ventilacije i grijanja i dr.

1.1. Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 11.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita radnika i osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- sprečavanje širenja požara - lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima, te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 12.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 13.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima, te izvođenje građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

1.1.1. Vatrogasni pristupi**Članak 14.**

Vatrogasni pristupi su čvrste površine koje svojim parametrima (širina, radijus, nosivost i dr.) omogućavaju da vatrogasna i spasilačka vozila s opremom dođu do ugroženih građevina radi spašavanja ljudi i gašenja požara.

Vatrogasni pristupi izvode se tako da omogućavaju kretanje vatrogasnih vozila vožnjom unaprijed i da podnose osovinski pritisak od 100 kN.

Vatrogasni pristupi moraju biti:

- vidljivo označeni sukladno hrvatskim normama,
- stalno prohodni u svojoj punoj širini.

Vatrogasni pristupi projektiraju se i izvode prema Pravilniku o uvjetima za vatrogasne pristupe (Narodne novine broj 35/94., 55/94. i 142/03.)

1.1.2. Izlazi i izlazni putovi**Članak 15.**

Cjelokupan prostor na hodnicima, stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakva mehanička oštećenja, napuknuća te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visina.

Podne obloge, tepisi, tepisoni kao i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni na podlogu. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti zamijeniti.

Članak 16.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju, smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strijelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Plan evakuacije i spašavanja radnika i ostalih osoba određeno je Zakonom o zaštiti na radu (članak 60. i 61.; Narodne novine broj 59/96., 94/96., 114/03., 100/04., 86/08., 116/08. i 75/09.).

Članak 17.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode nezavisno na otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 m u prizemnim i 30 m u katnim objektima.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije.

Rukohvati i ograde na stepeništu moraju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

1.1.3. Otvori u zidovima

Članak 18.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati. Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaska (evakuacije) a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti. Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Članak 19.

Prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda (ventus ili sličnim uređajima). Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

1.1.4. Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 20.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara kad se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevna dozvola ili suglasnosti *Domara* za ostale slučajeve.

Oštećenje na zidovima (pukotine, otpadanje) potrebno je popraviti. Popravak je potrebno izvršiti materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova ili pregrada od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 21.

Ukupna otpornost građevine i požarna otpornost pojedinih građevinskih konstrukcija utvrđuje se HRN U. J1.240, HRN DIN 4102 i EUROCUDU.

Požarni zidovi namijenjeni su sprečavanju širenja požara iz jedne prostorije u drugu. Požarni zidovi se izgrađuju od negorivog materijala i moraju imati određeni stupanj vatrootpornosti. Otvori u požarnim zidovima smanjuju njihovu vatrootpornost.

Zaštitne obloge požarnih zidova trebaju cijelom površinom prekrivati zid, ne smiju imati oštećenja, pukotine i odvajati se od zida.

U požarnim zidovima ne smiju se ostavljati nezaštićeno naknadno probijeni otvori. Ako se kroz njih provodi instalacija ili sl., treba otvor zatvoriti vatrootpornim materijalom (negorivim).

U požarnim zidovima ne smiju se naknadno činiti oslabljenja kako im se ne bi mjestimično smanjila otpornost na požar (smanjenje debljine zida).

Članak 22.

Zaštitni premazi, ako su se počeli ljuštiti ili otpadati, trebaju se obnoviti.

Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina mora prije očistiti.

Pregled zidova i stupova mora se obavljati barem jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 23.

Za drvene međukatne konstrukcije sa zaštitnom oblogom i premazom protiv gorenja, potrebno je kontrolirati stanje obloge. Takva obloga ne smije se djelomično uklanjati radi ovješena uređaja, rasvjetnih tijela i sl., kao i radi provođenja instalacija.

Kod međukatnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali) ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. U takvom slučaju svi se međuprostori moraju brtviti negorivim vatrootpornim materijalom.

Na stropove evakuacijskih putova ne smiju se postavljati dekoracije i gorive obloge ili izrađivati spuštene stropovi s gorivim oblogama.

Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine, i biti odvijeni od stropne površine.

Sve stropove, odnosno, međukatne konstrukcije treba pregledavati jedanput godišnje, a obloge kod stropova međukatnih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenje požara po vertikali, svakih šest mjeseci.

Članak 24.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje. Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova obavlja se jedanput godišnje, a poklopki otvora i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

1.1.5. Pokrovi i krovišta**Članak 25.**

Pri izgradnji ili rekonstrukciji krovišta mora se provoditi sljedeće:

- krovišta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala;
- gorive materijale na krovištu potrebno je koristiti u minimalnim količinama;
- krovište mora pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi; radi toga treba se izvesti na granici požarnih sektora produžetke požarnih zidova iznad krovišta ili s obje strane granice sektora izvesti potpuno negoriv dio krovišta;
- konstrukcija krovišta mora imati optimalnu otpornost protiv požara a najmanje 30 min, što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 26.

Krovni pokrivači moraju biti neoštećeni (bez mehaničkih oštećenja).

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar.

Na sve dijelove ravnih krovišta mora biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

1.1.6. Dimnjaci**Članak 27.**

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i negorivog materijala, s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrumu i na tavanu. Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez oštećenja (pukotina).

Pregled tavanskih prostora, te dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

1.1.7. Prometnice i prilazi

Članak 28.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozila tako:

- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi dok nije osiguran drugi pristup do građevina,
- da nisu zakrčeni vozilima,
- da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na prostožu oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

Članak 29.

U cilju sprečavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu, te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smije se skladištiti privremeno odlagati različite predmete ili uređaje, parkirati i sl.

1.2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 30.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u ostalim razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 31.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) na odgovarajućim mjestima izvode se električne sklopke.

Članak 32.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju se postaviti oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlaštteni električari. Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Ispitivanje električne instalacije vrši se u rokovima sukladno Tehničkim propisima za niskonaponske električne instalacije (Nar. Nov. 5/10.), a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 33.

Razvodni ormari moraju se izvesti tako da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu i napajanje urđaja za komunikacije (telefoni). Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog izvora.

Članak 34.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 35.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalog iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno propisanim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

Članak 36.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Domar*.

1.3. Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 37.

Na građevinama trebaju biti postavljene gromobranske instalacije sukladno tehničkim propisima o gromobranima.

Gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskoj instalaciji mora postojati tehnička dokumentacija.

Članak 38.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom uporabe mora se obavljati:

- nakon svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovitim periodičkim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose vrijednosti koje su utvrđene pregledom i mjerenjem i iz njega mora biti razvidno da li je instalacija ispravna i koje je popravke potrebno obaviti.

Članak 39.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Domar*.

1.4. Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama i trošilima

Članak 40.

Skladištenje, držanje i uporaba zapaljivih plinova obavlja se sukladno Zakonu o zapaljivim tekućinama i plinovima (Nar. nov. 108/95), propisima donijetim na temelju zakona, tehničkim normama i uputama proizvođača.

Članak 41.

Rad s plinskom instalacijom mogu obavljati radnici koji su osposobljeni za rad na siguran način s plinom.

Ispitivanje plinskih instalacija mora se obaviti u roku i na način određen propisima i uputama proizvođača.

Ispitivanje nepropusnosti plinskih instalacija obavlja se prema članku 9. Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima (Nar. nov. 108/95).

Članak 42.

Priključak plinske instalacije na distributivnu mrežu može se obavljati preko regulacijskog kompleta s brojiлом.

Na glavnom dovodu mora postojati brzo zatvarajući ventil za isključenje cjelokupne instalacije plina.

Na svakom ogranku plinske mreže za dijelove ili cjelokupne građevine mora postojati na vanjskoj strani građevine zaporni ventil za isključenje plina u slučaju kvara ili požara.

Ispred svakog plinskog trošila pored zapornog organa na trošilu mora postojati poseban ventil za odvajanje plinskog trošila s razvodne plinske mreže u slučaju potrebe (popravak, isključivanje trošila na kraće ili duže vrijeme i sl.).

Članak 43.

Plinska instalacija mora biti obojana žutom bojom, radi lakšeg raspoznavanja.

Pristup do ventila za isključenje plinske instalacije mora uvijek biti slobodan i pristupačan.

Plinska instalacija mora biti zaštićena od korozije, prekomjernog zagrijavanja i svih drugih kemijskih i mehaničkih oštećenja.

Članak 44.

Svaki uočeni kvar na razvodnoj mreži, kontrolnim instrumentima, zapornim i regulacijskim armaturama, sigurnosnim elementima, trošilima i drugo, mora rukovatelj trošila i svaka druga osoba koja uoči kvar, odmah prijaviti neposrednom rukovoditelju i obustaviti rad s trošilom.

Održavanje i nadziranje ispravnosti može se povjetiti samo osposobljenim osobama poduzeća ili ovlaštenim servisnim poduzećima.

Članak 45.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Domar*.

1.5. Mjere zaštite od požara u kotlovnici

Članak 46.

U kotlovnici na vidnom mjestu mora biti izvješena shema djelovanja i uputstvo za rad i održavanje kotla i kotlovskih uređaja.

Članak 47.

Rad kotla i kotlovskog postrojenja je automatski, a osposobljeni djelatnici za održavanje vrše dnevni i tjedni nadzor.

Za vrijeme dnevnog i tjednog nadzora, djelatnici održavanja moraju se pridržavati ovih pravila:

- za vrijeme svog rada stalno i pažljivo nadzirati rad kotla i pomoćnih postrojenja,
- pridržavati se svih uputa za rad s kotlom prema uputama proizvođača kotla i ostalih uređaja,
- ne smiju smještati zapaljive tekućine i druge vatroopasne materije u prostorijama kotlovnice,
- ne smiju smještati papirnatu, plastičnu i drvenu ambalažu u prostoriji kotlovnice ili drugi zapaljivi materijal ili predmete,
- ne smiju prati ili čistiti kotlove ili druge uređaje za vrijeme rada sa lako zapaljivim tekućinama.

Članak 48.

Svaki primjećeni kvar na kotlu ili kontrolnim instrumentima, mora se odmah ukloniti po stručnim osobama.

Naročitu brigu treba voditi o pravilnom radu automatike za loženje, kao i o sigurnosnim organima.

U kotlovnici mora uvijek vladati red i urednost.

Članak 49.

Na ulaznim vratima kotlovnice mora se istaknuti naziv i zabrane ulaza neovlaštenim osobama.

Članak 50.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Domar*.

1.6. Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije u kuhinji**Članak 51.**

Svi uređaji i instalacije ventilacije moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

Ventilacijski ili klimatizacijski sistem u prostorijama u kojima se stvaraju pare masnoće moraju se redovito pregledati, a nataložena masnoća uklanjati najmanje svaka tri mjeseca.

O pregledima se mora voditi evidencija.

Članak 52.

Za provedbu navedenih mjera odgovorna je *Kuhar*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Domar*.

1.7. Mjere zaštite od požara u školskoj kuhinji

Članak 53.

U prostoru za pripremu namirnica (školska kuhinja) potrebno je redovito održavati čistoću i paziti na odlaganje, spremanje i korištenje pripravaka za hranu. Potrebno je osigurati dostupnost sredstvima za dojavu i gašenje požara (ručni i prijenosni vatrogasni aparati, hidranti i sl.) koja moraju biti uvijek vidljiva i lako dostupna.

Članak 54.

Za provedbu navedenih mjera odgovorna je *Kuhar*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Domar*.

1.8. Mjere zaštite od požara u radionici za održavanje**Članak 55.**

Za obavljanje radova na lemljenju, mogu se koristiti samo ispravna lemila, električna, benzinska, plinska, a njihovo odlaganje u tijeku rada treba osigurati na radnom stolu, koji ima na svojoj gornjoj površini negorivu podlogu.

Članak 56.

Za odbacivanje masnih krpa i drugih zapaljivih otpadaka na pristupačnom i povoljnom mjestu moraju se držati limene posude, koje se mogu zatvoriti odgovarajućim poklopcem. Poklopci posuda moraju biti uvijek vezani sa posudom šarnirima ili na drugi način, tako da se ne mogu odvojiti od posude.

Članak 57.

Pri radu s uređajima za elektro i plinsko zavarivanje, kao i srodnim postupcima rukovatelji se moraju pridržavati propisanih mjera za siguran rad. Kao i mjera zaštite od požara koje su propisane Pravilnikom o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja, lemljenja i srodnih tehnika rada (Nar. nov.44/88).

Članak 58.

Radnicima u radionicama zabranjuje se:

- pranje dijelova sa motornim benzinom ili drugim otrovnim tekućinama,
- pranje dijelova strojeva ili čišćenje sa lakozapaljivim tekućinama (u većim količinama); nakon manjih pranja potrebno je tekućinu zatvoriti u posudu; za vrijeme pranja potrebno je poduzeti preventivne mjere za zaštitu od požara,
- smještaj drvenih sanduka i druge upaljive ambalaže u blizini peći ili radnih mjesta s otvorenom vatrom,
- dovoziti u radionicu boce sa komprimiranim i zapaljivim plinovima više nego ih je potrebno za dnevni rad,
- držanje posuda ("tava") s lakozapaljivim tekućinama i držanje lakozapaljivih tekućina u radnim stolovima ili ormarima,
- samovoljno obavljati poslove u radionici ili drugdje, gdje prijete opasnost od požara ili eksplozije, a bez poduzetih mjera sigurnosti i dobijenog odobrenja.

Članak 59.

Strojevi za obradu drveta moraju imati centralni ili vlastiti sustav za odsis strugotine i drvene prašine, izveden u skladu sa suvremenim tehničkim dostignućima.

Članak 60.

Zagrijavanje prostorija u kojima se obrađuje drvo i slični materijali ne smije se vršiti otvorenim plamenom ili pećima, koje se lože tvrdim, plinskim ili tekućim gorivom.

Zagrijavanje prostorija mora biti riješeno centralno (toplom vodom ili toplim zrakom). Ukoliko se u manjim prostorijama primjenjuje grijanje pojedinačnim ogrijevnim tijelima (električni radijatori i termo peći i sl.), temperatura na površini tih ogrijevnih tijela ne smije biti veća od 90 °C.

Članak 61.

U prostorijama za obradu drveta radnicima je zabranjeno:

- pušenje, paljenje žigica, upotreba peći za zagrijavanje, kao i drugih ogrijevnih tijela koja mogu izazvati požar,
- upotreba rasvjetnih tijela koja mogu izazvati požar (svijeća, petrolejskih ili plinskih svjetiljki),
- držanje zapaljivih tekućina u otvorenim posudama,
- pranje dijelova i strojeva ili čišćenje lako zapaljivim tekućinama (u većoj količini),
- držanje lakozapaljivih tekućina po raznim dijelovima prostorije; zapaljive tekućine smiju se držati samo u metalnim ormarićima,
- gomilanje drvene strugotine i otpadaka,
- vršenje površinskih obrada (lakiranje i bojanje) u prostorijama, osim onih koje su za to namijenjene, obavljanje radova (rezanje, brušenje, zavarivanje i sl.), koji mogu izazvati požar, a da se prethodno ne poduzmu mjere sigurnosti i ne dobije suglasnost za obavljanje radova od *Domara*.

Članak 62.

Po završetku rada u prostorijama moraju se provoditi ove mjere zaštite od požara:

- moraju se prostorije očistiti od prašine, strugotine i drvenih otpadaka; jedanput tjedno vršiti detaljno čišćenje,
- isključiti sve strojeve iz električne instalacije,
- prekontrolirati da li je koje električno trošilo ostalo uključeno u električnu mrežu,
- putem električne sklopke isključiti struju za radionicu.

Članak 63.

Za provedbu i kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Domar*.

1.9. Mjere zaštite od požara u voznom parku

Članak 64.

Svako motorno vozilo mora se prije početka svake vožnje pregledati obzirom na opasnosti od požara i to:

1. je li spremnik s gorivom ispravan i dobro zatvoren,
2. jesu li ispravne električne instalacije,
3. jesu li ispravni i čvrsto spojeni cjevovodi pogonskog goriva,
4. je li ispravan sustav za odvod produkata sagorijevanja,
5. postoji li u vozilu odgovarajući vatrogasni aparat.

Članak 65.

Prilikom garažiranja vozač mora provoditi ove mjere:

1. izvršiti pregled kabine, te izbaciti opuške cigareta i šibica, masne krpe i druge otpatke,
2. garažni prostor očistiti od eventualno odbačenih krpa i drugih otpadataka,
3. ključeve od vozila ostavljati u vozilu ili na za to predviđenom mjestu da se u slučaju požara vozila mogu lagano ukloniti,
4. prijaviti neposrednom rukovoditelju sve nedostatke i kvarove, da se isti mogu otkloniti prije ponovnog korištenja.

Članak 66.

Svako motorno vozilo mora biti opremljeno ručnim vatrogasnim aparatima, ovisno o vrsti vozila, broju aparata i vrsti i veličini aparata (Pravilnik o održavanju i izboru vatrogasnih aparata, Narodne novine broj 35/94., 103/96. i 130/07.), kako slijedi:

Vrsta vozila	Vrsta i veličina aparata	Broj komada
Osobni automobil za javni prijevoz	prah ABC – 2 kg	1
Osobni automobili u vlasništvu pravnih osoba, obrtnika i tijela državne uprave koji služe u prijevozu za vlastite potrebe	prah ABC – 1 kg	1

Članak 67.

Za provedbu članaka 64. i 65. odgovoran je *Vozač motornog vozila*.

Za provedbu članaka 66. odgovoran je *Domar*.

Za kontrolu navedenih mjera odgovoran je *Domar*.

1.10. Mjere zaštite od požara u učionicama, administrativnim i drugim pomoćnim prostorijama

Članak 68.

U učionicama, uredskim i drugim pomoćnim prostorijama moraju se primjenjivati ove mjere zaštite od požara:

- zagrijavanje učionica, uredskih i pomoćnih prostorija provoditi isključivo radijatorima centralnog grijanja ili, prema potrebi, priznatim uređajima i aparatima za zagrijavanje prostorija;
- hodnik se mora održavati slobodan i nezakrčen, da bi bio u svakom momentu prolaz ljudi slobodan;
- čišćenje podova ili drugih predmeta ne smije se vršiti sa lakozapaljivim tekućinama, nego samo s prikladnim nezapaljivim preparatom;
- unošenje lakozapaljivih tekućina u uredske i druge pomoćne prostorije je zabranjeno;
- onemogućiti upotrebu bilo kakvih električnih rešoa i peći, sa otvorenim spiralama;
- ne odbacivati goruće i tinjajuće otpatke ili žigice u košare za papir, kao i iza stolova, ormara i drugih upaljivih predmeta.

Članak 69.

Nakon završenog rada u učionicama, uredskim i pomoćnim prostorijama, čistačica ili druga osoba, koja zadnja iz njih izlazi mora provoditi sljedeće mjere zaštite od požara:

- otpadni papir i smeće odnijeti iz prostorije na određeno mjesto, pa u tu svrhu čistačice moraju imati na raspolaganju limene posude sa poklopcem;
- pomoću prekidača isključiti električnu struju u prostorijama i to za osvjetljenje, za priključak za električna trošila, kao što su računala, osim posebno označenih stalno uključenih trošila;
- zatvoriti glavna ulazna vrata ili vrata na hodniku.

2. Ostale mjere zaštite od požara

2.1. Općenito

Članak 70.

Pušenje je zabranjeno u svim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja (čl. 13. Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda (Nar. nov. 125/08, 55/09 i 119/09)).

Članak 71.

Zapaljive tekućine ne smiju se bacati ili ispuštati u odvodnu kanalizacijsku mrežu. Lakozapaljive tekućine ne smiju se upotrebljavati za odmašćivanje, pranje i čišćenje predmeta.

Članak 72.

Rad s otvorenim plamenom (aparatura za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama građevine ili drugim prostorima tek nakon pisanog odobrenja *Domara* i naređenih mjera koje se moraju poduzeti prije toga.

Članak 73.

Prilikom izgradnje građevina, rekonstrukciji građevina, nabavke novih materijala, uređaja, aparata, instalacija i sl. mora se voditi računa da se dobiju odgovarajuća odobrenja, dozvole i suglasnosti nadležne policijske uprave (Odjel zaštite od požara).

Članak 74.

Uporaba izgrađene ili rekonstruirane građevine, nabavljenog uređaja ili postrojenja i instalacija, može se dozvoliti samo ako su prethodno pribavljena službena odobrenja od nadležnih organa (uporabna dozvola).

Članak 75.

Prilikom nabavke strojeva i uređaja za rad mora se obvezno pribaviti tehnička dokumentacija, atesti, garancije, uputstva i dr. Atesti, tehnička dokumentacija, garancije i dr. moraju se čuvati na određenom mjestu sa drugom dokumentacijom, kao trajni dokumenti.

Članak 76.

Za sve izvedene instalacije (vodovod i kanalizacija, hidrantska mreža, plinske instalacije, sve električne instalacije, gromobrane i dr.), u adaptiranim, rekonstruiranim i novo izgrađenim građevinama moraju se pribaviti dokumenti o njihovoj ispravnosti (atesti, zapisnici, izvještaji, protokoli o ispitivanju i sl.), a u skladu svih propisanih pravila za pojedine instalacije. Navedena dokumentacija mora se čuvati na jednom mjestu sa ostalom dokumentacijom građevine, kao trajni dokumentu, u prostoru *Tajništva*.

2.2. Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 77.

U II. osnovnoj školi Bjelovar je postavljena slijedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje požara:

- vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored vatrogasnih aparata po prostorijama, tj. građevini, daje se u Prilogu broj I, koji je sastavni dio ovog Pravilnika),
- hidrantska mreža (sustav za gašenje požara),
- sustava za dojavu zapaljivih plinova i para,
- sigurnosna (panik) rasvjeta,
- tipkala za isključenje električne energije

2.2.1. Vatrogasni aparati

Članak 78.

Održavanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled, periodični pregled i kontrolno ispitivanje.

Članak 79.

Redovni pregled očevitom ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja *Domar*. Redovni pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavljaju se najmanje jednom svaka tri mjeseca.

Redovni pregledi ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata u navedenim rokovima provode se prema planu i programu koji je usklađen s Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (Nar. nov. 35/94, 103/96 i 130/07).

O izvršenim redovnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata *Domar* vodi upisnik. Obrazac upisnika o redovnim pregledima ručnih i prijevoznih aparata daje se u Prilogu broj II, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a vodi se zasebno.

Članak 80.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja ovlašteno poduzeće ili radnja koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata.

Periodični pregled ručnih i prijevoznih aparata obavlja se najmanje jednom u godini dana. Sadržaj periodičnog pregleda ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti aparata, propisan je u članku 8. i 9. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (Narodne novine broj 35/94., 103/96. i 130/07.).

Domar je odgovoran da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno citiranim Pravilnikom iz prethodnog stavka.

O izvršenim periodičnim pregledima ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata vodi se upisnik. Upisnik iz prethodnog stavka vodi *Domar* na obrascu u Prilogu broj III, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a vodi se zasebno.

Članak 81.

Kontrolno ispitivanje ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, koji temeljem članka 13. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata (Nar. nov.35/94, 103/96 i 130/07) podliježu takvom ispitivanju, obavlja ovlašteno poduzeće ili radnja koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje kontrolnih ispitivanja vatrogasnih aparata.

Kontrolno ispitivanje svih ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata mora se obaviti najmanje svake pete godine.

Kontrolno ispitivanje svih ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata, osim aparata sa ugljik (IV) - oksidom (CO₂), koji su stariji od 15 (petnaest) godina obavlja se u rokovima od dvije godine.

O izvršenom kontrolnom ispitivanju ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata iz stavka 1. ovog članka vodi se upisnik u koji se unosi datum ispitivanja, utvrđeno stanje i tko je ispitivanje obavio.

Upisnik iz prethodnog stavka vodi *Domar* na obrascu u Prilogu broj IV, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a vodi se zasebno.

2.2.2. Ispitivanje sustava za gašenje požara (hidrantske mreže)

Članak 82.

Sustav za gašenje požara je skup elemenata, funkcionalno povezanih i neprenosivih koji se koriste za gašenje požara.

Sustav za gašenje požara ispituje se kao - prvo ispitivanje prije tehničkog pregleda novoizgrađenog objekta, odnosno poslije izvršene rekonstrukcije sustava, kao - periodično ispitivanje kada se provjerava ispravnost sustava u propisanim vremenskim razmacima.

Sustav za gašenje požara mora se izgraditi prema odobrenoj projektno-tehničkoj dokumentaciji na koju je izdana suglasnost od nadležne PU na predviđene mjere zaštite od požara, sukladno važećim propisima.

Prvo i periodično ispitivanje sustava mogu izvršiti pravne osobe koje su za to registrirane i posjeduju ovlaštenje izdano od Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 83.

Projektiranje, izvedba i tehnička kontrola hidrantske mreže provodi se prema Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara (Nar. nov. 8/06).

Članak 84.

Kontrola hidrantske mreže po ovlaštenoj pravnoj osobi obavlja se najmanje jednom godišnje.

Mjesečni pregled očevidom obavlja *Domar*.

Domar o izvršenim kontrolama-ispitivanjima vodi upisnik u koji se upisuje kada je kontrola izvršena, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno.

Upisnik iz prethodnog stavka dat je u Prilogu broj V, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a vodi se zasebno.

2.2.3. Ispitivanje sustava za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova

Članak 85.

Ispitivanje sustava za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova postavljenih u kotlovnici povjerava se poduzeću koje je za te poslove registrirano i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Članak 86.

Ispitivanje ispravnosti sustava za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova obavlja se prema rokovima utvrđenim Zakonom o zaštiti od požara (Narodne novine broj 58/93., 33/05., 107/07. i 38/09.) jednom godišnje.

Članak 87.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sustava za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za detekciju prisutnosti zapaljivih plinova.

Članak 88.

Domar o izvršenim ispitivanjima vodi upisnik u koji se upisuje kad je provjera izvršena, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno. Upisnik iz prethodnog stavka dat je u Prilogu broj VI, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a vodi se zasebno.

2.2.4. Ispitivanje sigurnosne (panik) rasvjete**Članak 89.**

Ispitivanje ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete obavlja se prema članku 20. Zakona o zaštiti od požara, najmanje jednom godišnje.

Članak 90.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sigurnosne (panik) rasvjete.

Članak 91.

O obavljenim ispitivanjima *Domar* vodi upisnik u koji se upisuje kada je ispitivanje obavljeno, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno. Upisnik iz prethodnog stavka dat je u Prilogu broj VII, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, a vodi se zasebno.

2.2.5. Ispitivanje tipkala za isključenje električne energije**Članak 92.**

Ispitivanje ispravnosti tipkala za isključenje električne energije obavlja se prema članku 20. Zakona o zaštiti od požara, najmanje jednom godišnje.

Članak 93.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti tipkala za isključenje električne energije vodi se zapisnik u koji se unose radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti tipkala za isključenje električne energije.

Članak 94.

O obavljenim ispitivanjima *Domar* vodi upisnik u koji se upisuje kada je ispitivanje obavljeno, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno.

Pomoću javljača požara u objektu Centralne škole, može se dojaviti pojava požara ili neke druge opasnosti u tvrtku STANKO d.o.o. security, Bjelovar.

Članak 104.

Prilikom dojave požara telefonom moraju se dati sljedeći minimalni podaci:

- mjesto nastanka požara ili drugog događaja;
- priroda događaja ili veličina požara;
- prezime i ime dojavljivača;
- mjesto s kojeg se dojavljuje.

3. Uzbunjivanje

Članak 105.

Uzbunjivanje radnika u *II. osnovnoj školi Bjelovar* obavlja se u slučaju iznenadnog događaja (potres, požar, eksplozija i dr.) ili ratnih djelovanja.

U slučaju bilo kojeg iznenadnog događaja uzbunu treba prema propisanim znakovima za uzbunjivanje u Republici Hrvatskoj.

Zapovijed za uzbunjivanje daje, u pravilu, *Ravnatelj* i/ili osobe osposobljene za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem.

U građevinama na vidnim mjestima obvezno je postaviti jedinstveni plakat s prikazom grafičkih znakova za uzbunjivanje, sukladno Uredbi o jedinstvenim znakovima za uzbunjivanje (Narodne novine broj 13/06.).

Uzbunjivanje se vrši telefonom, mobilnim telefonima i govorom, sirenom.

Članak 106.

Radnici i druge osobe koje su zatečene u prostorijama i prostorima gdje je nastao požar, dužni su bez panike napustiti navedene prostore.

Radnik ili osoba koja zadnja napušta prostoriju dužna je zatvoriti sve otvore (prozore i vrata) i na glavnoj sklopki građevine (požarnog sektora) isključiti električnu energiju.

4. Čuvarska služba

Članak 107.

Građevine i prostore *II. osnovne škole Bjelovar* u radnom vremenu čuvaju, obilaze i nadziru radnici *II. osnovne škole Bjelovar*.

V/ OSPOSOBLJAVANJE RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA I UPOZNAVANJE S OPASNOSTIMA

1. Osposobljavanje radnika

Članak 108.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Nar. nov. 61/94).

Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Članak 109.

Radnici koji uspješno polože teoretski i praktični dio osnovnog programa osposobljavanja iz prethodnog članka ovoga Pravilnika izdaje se uvjerenje o osposobljenosti čiji je oblik i sadržaj propisan Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (Nar. Nov. 61/94).

Uvjerenja o osposobljenosti radnika čuvaju se u tajništvu u dosijeju radnika, a kopije uvjerenja čuvaju se kod izvođača programa.

2. Upoznavanje radnika s opasnostima na radnom mjestu**Članak 110.**

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto *Domar* je dužan upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i u njegovoj okolini te s poduzimanjem mjera zaštite kako ne bi nastao požar i eksplozija.

U slučaju premještanja radnika s jednog mjesta na drugo radno mjesto na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, s neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu, dužan ga je upoznati *Domar*.

VI/ OBVEZE RAVNATELJA I DRUGIH RADNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA**1. Obveze Ravnatelja****Članak 111.**

Ravnatelj je obavezan osigurati provođenje mjera zaštite od požara, posebno u svrhu odobravanja novčanih sredstava za zaštitu od požara u okviru godišnjeg plana rada za tekuće održavanje, dok je za veće investicije (rekonstrukcije, dogradnju i izgradnju) u svrhu odobravanja novčanih sredstava za zaštitu od požara odgovoran je Grad Bjelovar.

Ravnatelj je obavezan osigurati sredstva i opremu za zaštitu od požara i novčana sredstva za provođenje propisanih i zapovjednih mjera zaštite od požara.

Prema potrebi a najmanje dvaput godišnje razmatra stanje zaštite od požara u *II. osnovneoj školi Bjelovar*.

2. Obveze Domara (Odgovorna osoba za zaštitu od požara)**Članak 112.**

Posebne obveze *Domara* su:

- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi ili ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- u slučaju neizravne opasnosti za nastanak požara s *Ravnateljom* dogovoriti otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to ne može, dogovoriti se o privremenom prekidu rada dok te opasnosti postoje;

- izvjestiti *Ravnatelja* o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- vodi brigu o potrebi postavljanja odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje požara na pojedinim radnim mjestima, kao i o njihovoj ispravnosti, redovitosti njihova pregleda i ispitivanja u propisanim vremenskim rokovima;
- vodi brigu o potrebi postavljanja znakova sigurnosti (zabrana, upozorenja, obveza i informacija) u prostorima *II. osnovne škole Bjelovar* njihovoj ispravnosti i uočljivosti.

3. Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 113.

Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i pridržavati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu;
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava u radnom prostoru i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti *Domaru*;
- držati se oznaka, upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru *II. osnovne škole Bjelovar* ;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama;
- brinuti se da na svom radnom mjestu pristup bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice;
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na građevinama i njihovim dijelovima u *II. osnovnoj školi Bjelovar* ;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama sigurnosti ovješanim i naljepljenim u prostorima *II. osnovne škole Bjelovar* .

4. Odgovornost zbog nepoštovanja propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 114.

Za neosiguravanje novačinih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je *Ravnatelj*.

Domar je odgovoran za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete Zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara.

Za provedbe obveza iz područja zaštite od požara, postupak za utvrđivanje odgovornosti i izricanje mjera za *Domara* isti je kao za radnike na pojedinim radnim mjestima u djelokrugu njegove radne prostorije, pogona ili dijela procesa.

Članak 115.

Domar čini lakšu povredu radne obveze iz zaštite od požara i eksplozija u slučajevima neizvršavanja obveza koje su propisane za sve radnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz područja zaštite od požara, pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini.

Ravnatelj i Domar čine težu povredu obveza iz zaštite od požara u slučajevima neizvršavanja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve djelatnike i kada ne obavljaju svoje posebne poslove iz zaštite od požara, pa je zbog toga nastupila veća materijalna šteta za imovinu i lakše li teže tjelesne ozljede djelatnika.

Članak 116.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara;
- nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta;
- neprijaviti *Domaru* pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije;
- nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara;
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 117.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i/ili imovinu;
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše posljedice po radnike i/ili imovinu;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje je donio *Domar*, a zbog čega je došlo do požara i eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- ne prijaviti *Domaru* pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu.

Članak 118.

Zbog povreda radne obveze iz zaštite od požara provodi se stegovni postupak.

VII/ DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA**Članak 119.**

Svaki radnik koji uoči neposrednu opasnost od nastanka požara ili uoči požar dužan je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili druge osobe. Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike i Vatrogasnu postrojbu radi početka akcije gašenja požara.

Prilikom dojave Vatrogasnoj postrojbi o nastalom požaru treba govoriti polagano i razgovjetno, te dati slijedeće podatke:

- tko javlja (ime i prezime, adresu i broj telefona s kojeg se javlja);
- što se dogodilo (opis događaja, što gori, ima li povrijeđenih);
- gdje se dogodilo (ulica, kućni broj, opis mjesta);
- koliko je osoba povrijeđeno (broj povrijeđenih, opis vrste i veličine povrede);
- sačekati povratna pitanja dežurnog vatrogasca (ima li još pitanja i potvrdu završetka razgovora).

Članak 120.

Prije napuštanja radnih prostorija i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska;
- isključiti električnu struju;
- zatvoriti prozore i vrata (spriječiti dotok kisika).

Članak 121.

Nakon završetka akcije gašenja požara *Domar* zajedno s voditeljem akcije gašenja dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnog požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 122.

Upotrebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremati na određena mjesta.

VIII/ PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 123.**

U slučaju nesuglasja u provedbi ovog Pravilnika pravo tumačenja ima Školski odbor.

Članak 124.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 125.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu 8 dana od dana objave na oglasnoj ploči Škole.

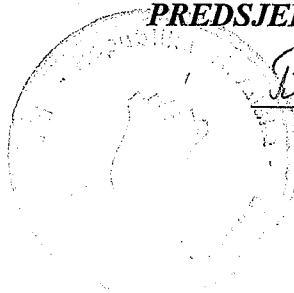
Datum objave na oglasnoj ploči je 19. ožujka 2010. godine

KLASA: 003-05/010-01/05

URBROJ. 2103-39-04-10-1

U Bjelovaru, 4.ožujka 2010. godine

PREDSJEDNIK ŠKOLSKOG ODBORA:

Tihana Bajsić Feješ
Tihana Bajsić Feješ

PRILOZI

- PRILOG I - RASPORED VATROGASNIH APARATA;
- PRILOG II - PLAN I PROGRAM REDOVITIH PREGLEDA
VATROGASNIH APARATA;
- PRILOG III - UPISNIK PERIODIČNOG PREGLEDA
VATROGASNIH APARATA;
- PRILOG IV - UPISNIK KONTROLNOG PREGLEDA
VATROGASNIH APARATA;
- PRILOG V - UPISNIK ISPITIVANJA SUSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA
- PRILOG VI - UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI SUSTAVA
ZA DETEKCIJU ZAPALJIVIH PLINOVA I PARA
- PRILOG VII - UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI
SIGURNOSNE (PANIK) RASVJETE;
- PRILOG VIII - UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI
TIPKALA ZA ISKLJUČENJE ELEKTRIČNE ENERGIJE

